

Την Τετάρτη 18 Δεκεμβρίου 2024, πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στο Ιστορικό & Παλαιογραφικό Αρχείο του ΜΙΕΤ, η 4^η εκδήλωση της σειράς «**Στο Εργαστήρι μας...**» που οργανώνεται με τη συνεργασία της Βιβλιοθήκης ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ και του ΙΠΑ/ΜΙΕΤ.

Το θέμα ήταν:

«**Η μόδα της αύριον.**

Στερεότητας, κομψότητας και τέλεια εφαρμογή»:

αστική μόδα

και

παραδοσιακές φόρμες

[Στο Εργαστήρι μας]

«Η μόδα της αύριον. Στερεότητας, κομψότητας και τέλεια εφαρμογή»: αστική μόδα και παραδοσιακές φόρμες στη νεότερη Ελλάδα. Η εξέλιξη της αστικής μόδας στην Ελλάδα και η αλληλεπίδρασή της με τις παραδοσιακές φόρμες.

Τετάρτη 18 Δεκεμβρίου 2024, 18:00-20:00

Ιστορικό και Παλαιογραφικό Αρχείο ΜΙΕΤ
Παν. Σκουζέ 3, Αθήνα
Οργάνωση: Βιβλιοθήκη ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ και ΙΠΑ/ΜΙΕΤ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΕΘΝΙΚΟ ΣΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ

Κατά την εκδήλωση, στην οποία η προσέλευση του κοινού ήταν μεγάλη και με εξίσου μεγάλο ενδιαφέρον η παρακολούθηση των παρουσιάσεων, οι καλεσμένες ομιλήτριες επικεντρώθηκαν σε θεματικές που αναδεικνύουν ιστορικά, κοινωνικά, καλλιτεχνικά χαρακτηριστικά του ενδύματος στην Ελλάδα, στο γύρισμα από τον 19^ο αιώνα στον 20^ο αιώνα.

Συγκεκριμένα, οι **Αφροδίτη Ζευγώλη** και η **Κατερίνα Βλαχάκη**, Αρχειονόμος-Μουσειολόγος υποψήφια διδάκτορας Μουσειολογίας (ΕΚΠΑ) και Αρχιτέκτων, Μουσειογράφος, Διδάκτωρ Μουσειολογίας αντίστοιχα παρουσίασαν τα πρώτα ευρήματα της έρευνάς τους στο αρχείο Τύπου του ΕΛΙΑ σε σχέση με την εξέλιξη της αστικής ελληνικής μόδας κατά τον 20ό αιώνα.

Αντλώντας εκτενώς υλικό από την πλούσια συλλογή του ΕΛΙΑ, έγινε αναφορά στην επίδραση των κοινωνικοπολιτικών αλλαγών στην ελληνική αστική μόδα,

στις εμβληματικές τάσεις και κομβικές στιγμές στο ελληνικό ένδυμα του 20ού αιώνα και στον σημαντικό ρόλο των αρχείων Τύπου για την έρευνα στο πεδίο της τεκμηρίωσης της ιστορίας της ελληνικής αστικής μόδας.

Η παρουσίασή τους είχε τον τίτλο: «Εξερευνώντας την ελληνική αστική μόδα στον 20ό αιώνα μέσα από τις συλλογές του ΕΛΙΑ».

Η επόμενη παρουσίαση είχε τίτλο: «Η ευρωπαϊκή μόδα και τα γυναικεία ρούχα στην Κρήτη». Οι ομιλήτριες, η **Αναστασία Πλατύρραχου**, Επιμελήτρια συλλογών στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Ρεθύμνης και η **Ασπασία Κοκολογιάννη**, Ερευνήτρια Λαογραφίας, Εθνολογίας, Εθνογραφίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Μικροϊστορίας, μας εξήγησαν γιατί βλέπουμε τόσες πολλές φωτογραφίες όπου, ενώ οι άντρες είναι ντυμένοι με τα τσόχινα σαλβάρια τους, οι γυναίκες φορούν ευρωπαϊκά ρούχα;

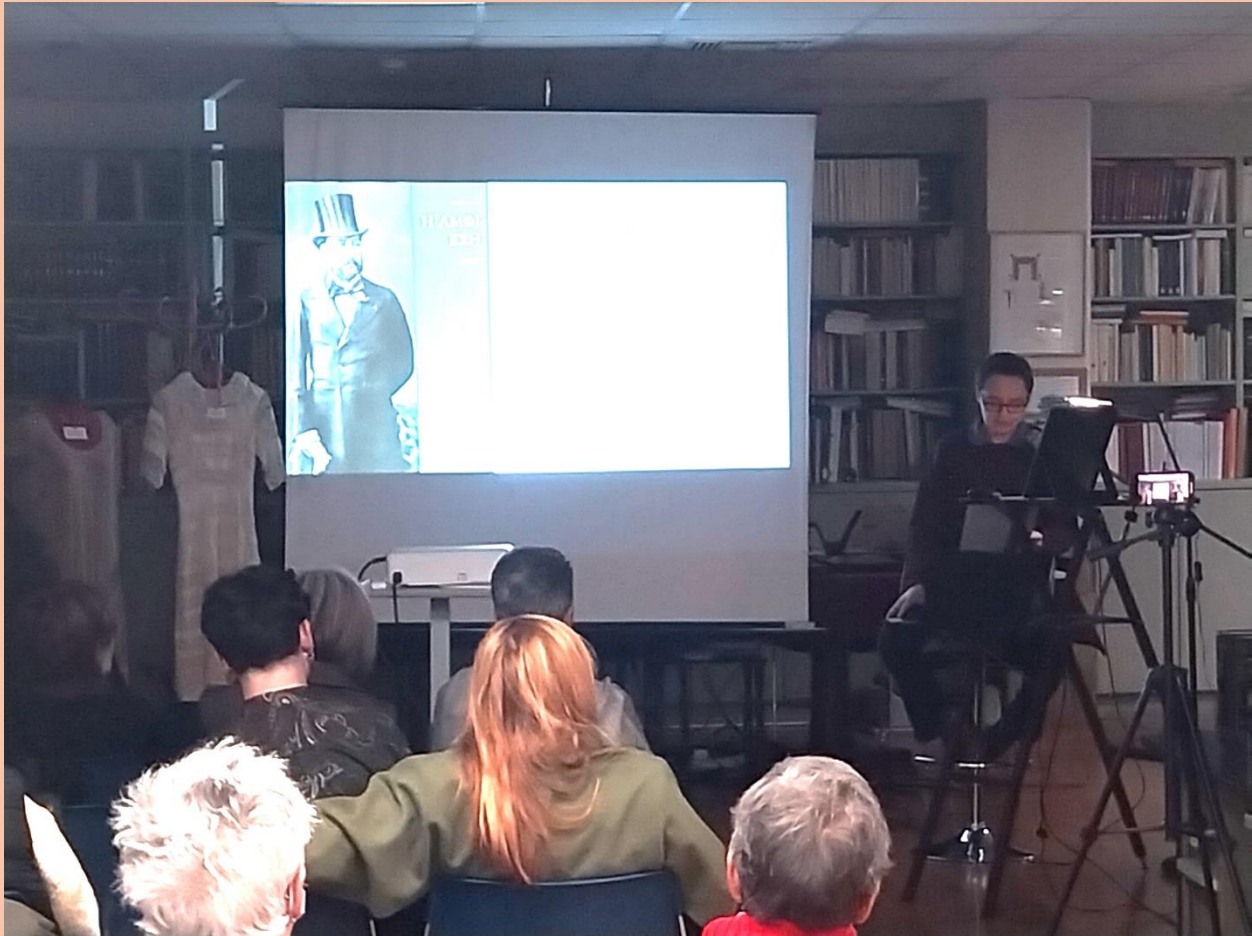
Πότε οι ευρωπαϊκές φόρμες ήρθαν να αντικαταστήσουν τα ενδύματα κρητικού τύπου; Ποιοι λόγοι υπαγόρευαν αυτούς τους νέους συρμούς και ποιο υπήρξε το αποτέλεσμα αυτής της ζύμωσης; Κατά την παρουσίασή τους μέσα από πλούσιο εποπτικό υλικό και τεκμήρια επιχειρήθηκε μια προσέγγιση του ζητήματος υπό την οπτική της ανθρωπολογίας, της λαογραφίας, της τέχνης και της ιστορίας.

Στη συνέχεια η **Ευδοκία Χλουβεράκη**, Υπεύθυνη Βεστιαρίου Εθνικού Θεάτρου, και η **Μανωλία Κοκολογιάννη**, Τεχνικός Ενδύματος Εθνικού Θεάτρου, εικαστικός, σε μια πολύ ενδιαφέρουσα παρουσίαση με τίτλο: «Επιρροές του Ελληνικού παραδοσιακού ενδύματος σε παραστάσεις του Εθνικού Θεάτρου», μίλησαν για τις επιρροές από την Ελληνική παραδοσιακή φορεσιά στους ενδυματολόγους του Εθνικού Θεάτρου, όχι μόνο στα έργα Αρχαίου δράματος αλλά και άλλου ρεπερτορίου.

Η παρουσίαση με πλήθος ενδιαφέροντος εποπτικού υλικού από παραστάσεις του εθνικού θεάτρου έθιξε ζητήματα που αφορούν την έννοια της παράδοσης, της χρήσης της από τους καλλιτέχνες σε νεότερες και σύγχρονες παραγωγές και τα πολλά επίπεδα μέσα από τα οποία η επιρροή της παράδοσης, εν προκειμένω του ενδύματος, μπορεί να περάσει μέσα από την τέχνη, εδώ το θέατρο, στο ευρύ κοινό, ανανεωμένη, κριτικά τοποθετημένη, ακόμη και σύγχρονη.

Τέλος, η **Μαθίλδη Πυρλή**, Τμήμα Ελληνισμού Αιγύπτου και Συλλογή Χαρτών ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ, μίλησε για την «Αμφίεση και μεταμφίεση στο στούντιο του φωτογράφου, 1870-1900». Η πολύ ενδιαφέρουσα παρουσίασή της εκκίνησε από το πώς μέσω της εφεύρεσης της φωτογραφίας το 1839, «εκδημοκρατίστηκε» το πορτρέτο.

Μέχρι τότε, το ζωγραφικό πορτρέτο ήταν προσιτό στην αριστο-κρατική τάξη και λειτουργούσε ως σύμβολο κα-ταγωγής και ισχύος. Η φωτογραφία, λιγότερο χρονοβόρα και οπωσδήποτε λιγότερο δαπανηρή από τη ζωγραφική, κατέστησε προσιτή την απει-κόνιση του εαυτού στην ανερχόμενη -οικονομικά και πολιτικά- αστική τάξη της Ευρώπης αλλά και της Ελλάδας του 19ου αιώνα. Το στούντιο του φωτογράφου με την περίτεχνη επίπλωση, τα ευ-φάνταστα ζωγραφιστά ντεκόρ και τα κοστούμια που διέθετε προς χρήση των φωτογραφιζόμενων, λειτούργησε ως χώρος δημιουργίας ψευδαισθή-σεων. Η παρουσίαση εστίασε στον τέταρτο τόμο της σειράς ΑΦΕΛΙΑ του ΜΙΕΤ με τίτλο-*Αμφίεση* και εισαγωγικό κείμενο της Αφροδίτης Κούρια.

Ενδιάμεσα προβλήθηκε ένα σύντομο αφιέρωμα στην έκθεση «Ένδυμα Ψυχής», που πραγματοποιείται αυτήν την περίοδο από το ΜΙΕΤ στη Θεσσαλονίκη (Βίλα Καπατζή).

Στο τέλος ο **Πάνος Τουρλής** Βιβλιοθηκονόμος - Βιβλιοθήκη ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ και η **Μαρία Κοκολογιάννη**, καταλογογράφος – Βιβλιοθήκη ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ παρουσίασαν το διαδραστικό μέρος της εκδήλωσης. Κατά τη διάρκειά του το κοινό κλήθηκε να συμμετάσχει ενεργά μέσω της λύσης γρίφων και της απάντησης ερωτημάτων, στη διαδικασία, ολοκληρώνοντας με τον καλύτερο τρόπο το μέρος των παρουσιάσεων.

Άλλωστε, ο σκοπός των εκδηλώσεων αυτών είναι η παράλληλη παρουσίαση ενδιαφερουσών ομιλιών από καλεσμένους ομιλητές που ασχολούνται με τη θεματική, όσο και η συμμετοχή των παρευρισκομένων στην επιμορφωτική διαδικασία με διαδραστικό και ψυχαγωγικό τρόπο ώστε να επιτευχθεί η πληρέστερη κατά το δυνατόν, αποτύπωσή της. Επίκεντρο σε κάθε περίπτωση αποτελούν τα τεκμήρια των συλλογών του ΜΙΕΤ, τα οποία έχουν δώσει στην

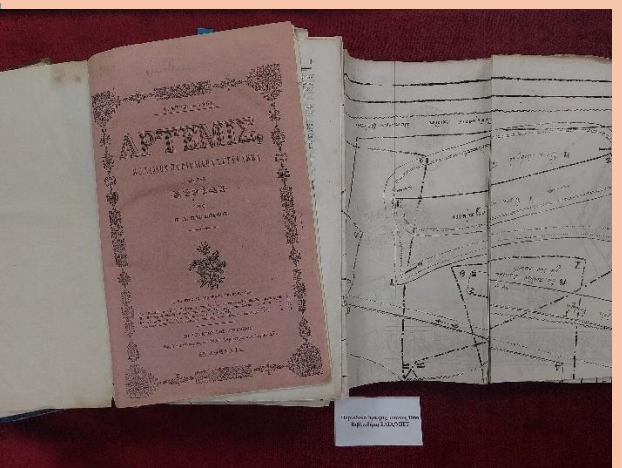
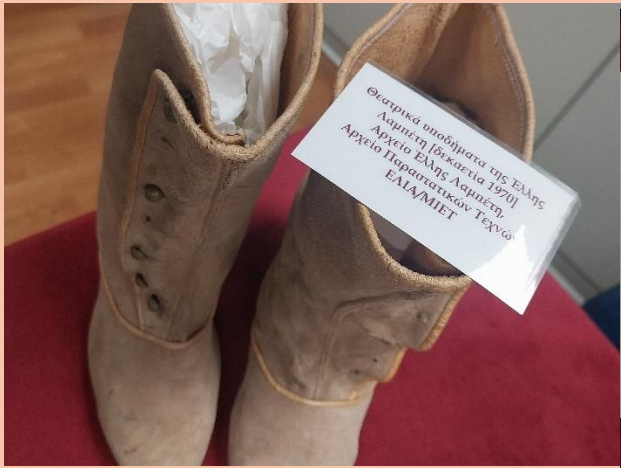
έρευνα πλούσιο τεκμηριωτικό υλικό και αποτελούν τη βάση τόσο για τη σύλληψη των θεματικών, όσο και για την επεξεργασία των παρουσιάσεων.

Την εκδήλωση συντόνισε η **Μαρία Λίτινα**, ιστορικός, συνεργάτης ΙΠΑ/ΜΙΕΤ.

Η αίθουσα του ΙΠΑ/ΜΙΕΤ γέμισε από κόσμο, ο οποίος όχι μόνο παρακολούθησε με ενδιαφέρον τις παρουσιάσεις, αλλά και συμμετείχε ενεργά στην όλη διαδικασία.

Επιπλέον, μετά τις παρουσιάσεις και το διαδραστικό μέρος, οι παρευρισκόμενοι ξεναγήθηκαν σε τεκμήρια από τις συλλογές του ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ σχετικές με την ιστορία του ενδύματος, την πρόσληψή του, τον τύπο και την παραγωγή.

Πρόγραμμα:

18:00 Καλωσόρισμα. **Σταύρος Γριμάνης**, Υπεύθυνος ΙΠΑ-ΜΙΕΤ -**Μαρία Αρβανιτάκη**, Υπεύθυνη Βιβλιοθήκης ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ.

18:05 **Αφροδίτη Ζευγώλη**, Αρχειονόμος-Μουσειολόγος υποψήφια διδάκτορας Μουσειολογίας (ΕΚΠΑ),

Κατερίνα Βλαχάκη, Αρχιτέκτων, Μουσειογράφος, Διδάκτωρ Μουσειολογίας:

«Εξερευνώντας την ελληνική αστική μόδα στον 20ό αιώνα μέσα από τις συλλογές του ΕΛΙΑ».

18:25 **Αναστασία Πλατύρραχου**, Επιμελήτρια συλλογών στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Ρεθύμνης,

Ασπασία Κοκολογιάννη, Ερευνήτρια Λαογραφίας, Εθνολογίας, Εθνογραφίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Μικροϊστορίας:

«Η ευρωπαϊκή μόδα και τα γυναικεία ρούχα στην Κρήτη».

18:45 **Βαγγέλης Κύρης – Ανατόλι Γεωργίεφ**. **«Ένδυμα Ψυχής»**. Προβολή βίντεο.

18:50 **Ευδοκία Χλουβεράκη**, Υπεύθυνη Βεστιαρίου Εθνικού Θεάτρου,

Μανωλία Κοκολογιάννη, Τεχνικός Ενδύματος Εθνικού Θεάτρου, εικαστικός:

«Επιρροές του Ελληνικού παραδοσιακού ενδύματος σε παραστάσεις του Εθνικού Θεάτρου».

19:05 **Μαθίλδη Πυρλή**, Τμήμα Ελληνισμού Αιγύπτου και Συλλογή Χαρτών ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ:

«Αμφίεση και μεταμφίεση στο στούντιο του φωτογράφου, 1870-1900».

19:25 **Παναγιώτης Τουρλής**, Βιβλιοθηκονόμος - Βιβλιοθήκη ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ : **«Γρίφοι και παιχνίδια».**